

31.8.2014

לכבוד
מר מוטי ימין, ער"ד
מנהל מחלקת תאגידים
רשות ניירות ערך
ירושלים

לכבוד
מר אמיר וסרמן, ער"ד
היועץ המשפטי
רשות ניירות ערך
ירושלים

שלום רב,

הנדון: פנייה מיקדמית בנושא מיזוג "חברת הצינור" של בנק לאומי עם ולתוך בנק לאומי

הבקשה

בהמשך לשיחותינו הטלפוניות, אני מתכבדת לפנות, בשם בנק לאומי ("הבנק") ולאומי חברה למימון בע"מ ("לאומי למימון" או "החברה") לקבלת עמדה מיקדמית בסוגיה שלהלן:

הבנק מעוניין למזג לתוכו את החברה כך שהיישות המשפטית הנפרדת של לאומי למימון תחדל מלהתקיים. הטעם למיזוג זה הוא העדר הצדקה לקיומה של יישות נפרדת לצורך הנפקות, בהינתן הארועים והשינויים שהתחוללו בשנים האחרונות כמפורט להלן. הדרך המשפטית היא מיזוג סטטוטורי על פי הפרק הראשון של החלק השמיני לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

ניירות הערך שהונפקו במהלך השנים על ידי החברה ושטרם הגיעו מועדי פרעונם, יהפכו להיות ניירות ערך של הבנק עצמו. כפי שיוסבר להלן מדובר בשינוי טכני בלבד מאחר שכבר כיום הבנק, שהוא כמובן תאגיד מדווח, מחוייב לשלם לבעלי תעודות ההתחייבות את מלוא הסכומים המגיעים להם ואין הבדל כלשהו בדרגת הנשיה ביניהם לבין בעלי תעודות התחייבות, שהונפקו ע"י הבנק עצמו.

לפיכך, על פי הבנת, המהלך אינו מחייב פרסום תשקיף על ידי הבנק אשר אינו מציע לבעלי התעודות ניירות ערך "חדשים" חלף ניירות הערך המוחזקים על ידיהם ערב המיזוג אלא רק מודיע להם כי הוא מוותר על "צינור" הגיוס שכל תפקידו, כאמור, להוות אמצעי טכני.

בנוסף, הפסקת השימוש בחברת הצינור עולה בקנה אחד עם גישת הרשות בשנים האחרונות ומשחברה זו אינה רלוונטית עוד להנפקות חדשות, אין גם טעם בתחזוקה של יישות נפרדת רק עבור הנפקות העבר, שמטבע הדברים כרוכה הן בעלויות והן בסיכונים. משכך, נראה כי מוטב שגם ניהול ותפעול החוב הקיים יעבור תחת היישות המשפטית של הבנק המחוייבת כאמור ממילא בהתחייבות משפטית כלפי בעלי התעודות.

רקע עובדתי

1. לאומי למימון היא חברה בבעלות מלאה של הבנק שהוקמה בשנת 1971.

החברה גייסה שנים רבות מקורות בישראל עבור הבנק, באמצעות הנפקות לציבור ולמשקיעים המפורטים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, של תעודות התחייבות, ובכלל זה אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים, אשר תמורתן הופקדה בבנק, עד מועדי פרעונן, לשימוש על פי שיקולו ועל אחריותו.

פירוט הסדרות שהונפקו על ידי לאומי למימון ניתן בדוח הרבעוני ל-30 ביוני 2014 שהחברה פרסמה.

2. לאומי למימון היא כמובן תאגיד מדווח ולפיכך כפופה לרגולציה שאינה טריוויאלית: ממשל תאגיד, כולל דירקטוריון נפרד מהבנק ומזכירות חברה, מנגנוני דיווח כספי ושוטף לרבות הכנת דוחות כספיים נפרדים שנתיים ורבעוניים, הכנת תכנית אכיפה פנימית, מעקב ותחזוקה, ועוד. כל זה על אף היותה אמצעי טכני לגיוס, ולא יותר.

3. לאומי למימון פרסמה את תשקיף המדף האחרון שלה במאי 2011. התקופה לביצוע הנפקות על פי תשקיף זה חלפה זה מכבר והחברה לא פרסמה תשקיף מדף מעודכן חלף התשקיף שותם תוקפו.

הסיבה העיקרית לכך שלא פורסם תשקיף מעודכן ע"י לאומי למימון היא שינויי הרגולציה והאכיפה, בפרט העובדה כי תקנה 51 לתקנות ניירות ערך (פירטי התשקיף וטיטות התשקיף – מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 התרוקנה במידה רבה מהמשמעות שהייתה לה כאשר הותקנה לראשונה, ואף שנים לאחר מכן, למעשה עד המשבר הפיננסי. תקנה 51 הסדירה פטור מגילוי אודות הבנק בו מופקדת תמורת ההנפקה במלואה ואשר מחוייב לפרוע לבעלי תעודות ההתחייבות את חוב החברה המנפיקה כלפיהם בגין התעודות.

הרציונל, עת ניתן הפטור כשהותקנה התקנה לראשונה, היה לאפשר לבנקים, המגייסים מידי יום פיקדונות מהציבור והמנפיקים מידי יום ערביות בנקאיות למוטבים, בפיזור רחב ובסכומים מצטברים גבוהים, לגייס הון מילווה בקלות ובמהירות. אגב, גישה זו ("גישת ההקלה") היתה בתוקף עוד שנים לאחר מכן ואף הוקמה ועדה, בראשות עו"ד רובי בכר, שתכליתה היתה להקל בגיוסי הון מילווה גם על חברות נוספות.

על כל פנים, גישת ההקלה התערערה בעת המשבר הפיננסי, עקב בעיות פיננסיות חמורות, עד כדי חידלות פרעון, שארעו בבנקים בחו"ל ובמרץ 2011 פורסמה הצעת הרשות לביטול הפטור בתקנה 51.

בפועל, הבנק כאמור, חדל מביצוע הנפקות על ידי חברת הצינור, עוד כשתשקיף המדף האחרון היה בתוקף ולא חידש אותו לאחר מכן. משכך ברור כי אין טעם בהמשך קיום חברת הצינור.

חוות הדעת

1. כאמור לעיל, בהתאם לתנאי תעודות ההתחייבות הבנק, שהוא תאגיד מדווח, וככזה מקיים דיווח שוטף לציבור על פי חוק ניירות ערך והתקנות על פיו, מחוייב כלפי בעלי תעודות ההתחייבות וכן כלפי הנאמנים לבעלי תעודות ההתחייבות שהונפקו על ידי החברה לשלם את מלוא סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה בתנאי תשלום זהים לאלה שפורטו בתשקיפים ובמועדי הפרעון שנקבעו. מחוייבות זו קבועה בהסכם בין הבנק לחברה משנת 2006 שעדכן הסכם מקורי משנת 1973, ושהתפרסם כמובן במסגרת כל התשקיפים שפרסמה החברה וכן בתוספת השלישית לשטרי הנאמנות.

2. אין כאן, איפוא, החלפת מנפיק מהותית אלא "קוסמטית" בלבד. ניירות הערך שהונפקו במהלך השנים על ידי החברה ושטרם הגיעו מועדי פרעונם, יהפכו להיות ניירות ערך של הבנק עצמו. כפי שיוסבר להלן מדובר בשינוי טכני בלבד מאחר שכבר כיום הבנק, שהוא כמובן תאגיד מדווח, מחוייב לשלם לבעלי תעודות ההתחייבות את מלוא הסכומים המגיעים להם ואין הבדל כלשהו בדרגת הנשיה ביניהם לבין בעלי תעודות התחייבות, שהונפקו ע"י הבנק עצמו.

3. העולה מהאמור הוא כי המהלך אינו מחייב פרסום תשקיף על ידי הבנק אשר כאמור אינו מציע לבעלי התעודות ניירות ערך "חדשים" חלף ניירות הערך המוחזקים על ידיהם ערב המיזוג אלא רק מודיע להם כי הוא מוותר על "צינור" הגיוס שכל תפקידו, כאמור, להוות אמצעי טכני.

4. בנוסף, הפסקת השימוש בחברת הצינור עולה בקנה אחד עם גישת הרשות בשנים האחרונות ומשכך, מתבקש כי הרשות תאפשר את המיזוג, ללא פרסום תשקיף על ידי הבנק ובדרך של מיזוג סטטוטורי על פי הפרק הראשון לחלק השמיני לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

הבנק והחברה מתחייבים כי יודיעו לרשות מראש על אימוץ עמדה השונה מזו שבאה לידי ביטוי בתשובה שתניתן לפנייתם.

הבנק והחברה מודעים לכך כי הפניה ותשובת הרשות יפורסמו בנוסחן המלא באתר הרשות.

אני עומדת לרשותכם לכל שאלה.

בכבוד רב,

נעמי זנדהאוז, עו"ד